Bài tập môn : Toán học tính toán, Toán kinh tế

Đối tượng : Lớp TH, IT, LGT

Công cụ tính : MATLAB, Mathematica, Python, Máy tính bỏ túi

Thời gian

(1) Giải các phương trình sau bằng **phương pháp Newton**: tìm nghiệm gần đúng và sai số tương ứng sau 3 bước lặp.

1.
$$x^3 + 2x = 4, x \in [1, 3]$$

4.
$$x(e^x + x) = 6, x \in [1, 2]$$

7.
$$x \ln x + 2^x = 5, x \in [1, 4]$$

2.
$$x^3 + \sin x = 2, x \in [0, 2]$$

5.
$$2^x + \sqrt[3]{x^2 + 1} = 5$$
, $x \in [1, 5]$

3.
$$xe^x = 5, x \in [1, 3]$$

6.
$$x^2 = e^x + 2$$
, $x \in [-5, 0]$

8.
$$x^3 + \ln x = 3$$
, $x \in [1, 4]$

(2) Giải các phương trình sau bằng **phương pháp điểm bất động (lặp đơn)** với xấp xỉ ban đầu cho trước: tìm nghiệm gần đúng và sai số tương ứng sau 3 bước lặp.

9.
$$x = \sqrt[5]{32 - x}, x \in [0, 10]$$

12.
$$x = \frac{x^4 + \sin x - 1}{10}, x \in [-1, 1]$$
 15. $x^2 - 10 \lg x - 3 = 0, x \in [2, 5]$

15.
$$x^2 - 10 \lg x - 3 = 0, x \in [2, 5]$$

10.
$$x = \sqrt{2 - \sin x}, \ x \in [0, 2]$$

13.
$$x + \lg x = 2, x \in [1, 4]$$

11.
$$x = \frac{x \sin x + \cos x}{2}, x \in [-1, 1]$$
 14. $x^5 - x - 1 = 0, x \in [1, 3]$ **16.** $2x = e^{\sin x}, x \in [0, 3]$

14.
$$x^5 - x - 1 = 0$$
, $x \in [1, 3]$

16.
$$2x = e^{\sin x}, x \in [0, 3]$$

(3) Tìm nội suy P(x) sinh bởi hệ hàm và thỏa mãn điều kiện cho trước:

17.
$$\{1, x\}$$
: $P(1) = -2$, $\int_0^{\pi} P(x) \sin x dx = 7$

18.
$$\{x, \cos x, e^x\}$$
: $P(0) = -1$, $P'(0) = 2$, $\int_{-1}^{1} P(x) dx = 5$

(4) Trình bày các phương pháp tìm đa thức nội suy của hàm số có giá trị cho trong bảng:

19.
$$\begin{array}{c|cccc} x & -2 & 1 \\ \hline y & 8 & -1 \end{array}$$

20.
$$\begin{array}{c|ccccc} x & -1 & 1 & 2 \\ \hline y & 7 & -1 & 1 \end{array}$$

(5) Trình bày các phương pháp tìm đa thức nội suy của hàm số tại các mốc nội suy cho trước:

23.
$$y = 2^x \text{ tai } -1, 1, 3$$

25.
$$y = \ln(x^2 + 1)$$
 tại 0, 0.5, 1, 2

24.
$$y = \sin x \, \text{tai } 0, \frac{\pi}{2}, \pi$$

26.
$$y = \arctan x \, \text{tai} \, -1, 0, 1, 2, 3$$

27. Cho các mốc nội suy cách đều $x_0, x_1, \dots, x_n$. Tìm đa thức nội suy P(x) biết $P(x_i) = y_i \ \forall i = \overline{0, n}$ trong các trường hợp n = 3, 4.

(6) Cho hàm số f(x) dưới dạng bảng. Bằng công thức sai phân tiến, tính gần đúng f'(x) tại các giá trị x trong bảng.

(7) Cho hàm số f(x) dưới dạng bảng. Bằng công thức ba điểm, tính gần đúng f'(x) tại các giá trị x trong bảng.

Nguyễn Đức Thịnh 1 thinhnd@huce.edu.vn

31.
$$\begin{array}{c|cccc} x & 0.0 & 0.2 & 0.4 \\ \hline f(x) & 0.00 & 0.74 & 1.37 \end{array}$$

33.
$$x$$
 | -3.0 | -2.8 | -2.6 | -2.4 | -2.2 | -2.0 | $f(x)$ | 9.37 | 8.23 | 7.18 | 6.21 | 5.32 | 4.51

(8) Cho hàm số f(x) dưới dạng bảng. Bằng công thức ba điểm, tính gần đúng f''(x) tại các giá trị x trong bảng.

34.
$$\begin{array}{c|cccc} x & -0.3 & -0.1 & 0.1 \\ \hline f(x) & 1.95 & 2.04 & 2.06 \end{array}$$

36.
$$x$$
 1.05 1.10 1.15 1.20 1.25 1.30 $f(x)$ -1.71 -1.37 -1.12 -0.92 -0.75 -0.60

9 Cho hàm số f(x) dưới dạng bảng. Dùng công thức hình thang và công thức Simpson, tính gần đúng $\int_a^b f(x) dx$.

39.
$$x = -0.5 = -0.3 = -0.1 = 0.1 = 0.3 = 0.5 = 0.7 = 0.9 = 1.1 = 1.3 = 1.5 = 1.7 = 1.9 = b$$

 $f(x) = 0.56 = 0.23 = 0.03 = 0.03 = 0.28 = 0.78 = 1.45 = 2.24 = 3.09 = 3.92 = 4.71 = 5.42 = 6.03$

ig(10ig) Bằng phương pháp hình thang, với số khoảng chia đều n, tính gần đúng các tích phân và đánh giá sai số.

40.
$$\int_{1}^{2} x \ln x \, dx$$
, $n = 4$

41.
$$\int_0^2 \frac{2}{x^2+4} dx$$
, $n=6$

42.
$$\int_0^2 e^{2x} \sin 3x \, dx, \quad n = 8$$

(11) Bằng phương pháp Simpson, với số khoảng chia đều 2n, tính gần đúng các tích phân và đánh giá sai số.

43.
$$\int_{-0.5}^{0.5} \cos^2 x \, dx, \quad 2n = 4$$

44.
$$\int_{-0.5}^{0.5} x \ln(x+1) dx, \quad 2n = 6$$

45.
$$\int_{0.75}^{1.75} \left(\sin^2 x - 2x \sin x + 1 \right) dx, \quad 2n = 8$$

(12) Trong các phương trình vi phân:

- Giải gần đúng bằng **phương pháp xấp xỉ liên tiếp Picard** (nếu có thể) và **chuỗi nguyên**: tính y₃ (x).
- · Giải gần đúng bằng phương pháp Euler và Runge Kutta RK4 với lưới cho trước.

46.
$$y' = 3x - 2y + 1$$
, $y(0) = \frac{3}{4}$; $x_n = 0.1n$, $n = \overline{1,5}$

50.
$$\begin{cases} y_1' &= x + y_1 y_2 \\ y_2' &= x^2 - y_1^2 \end{cases}, \begin{cases} y_1(0) = 1 \\ y_2(0) = 0 \end{cases}$$
; tại 0.1, 0.3

47.
$$y' = x^2 + y^2$$
, $y(0) = 0$; tại 0.2, 0.3, 0.5

48.
$$y' = xy + \ln(y^2 + 1)$$
, $y(0.3) = 2$; tại 0.6, 0.8, 1

51.
$$\begin{cases} y' = \frac{z - y}{z + y} \\ z' = \frac{z + y}{z} \end{cases}$$
, $y(1) = 1$, $z(1) = 0$; tại 1.2, 1.4

49.
$$y' = \sqrt[3]{\frac{y^2 + 1}{x^4 + 1}}$$
, $y(0) = 1$; tại $x_n = 0.2n$, $n = \overline{1, 3}$

52.
$$y'' + xy' + y = 0$$
, $y(0) = 0$, $y'(0) = 1$; tại 0.1, 0.2, 0.3

Giải các hệ phương trình tuyến tính bằng phương pháp lặp điểm bất động (lặp đơn):

- Câu hỏi như phần giải phương trình đại số bằng phương pháp lặp điểm bất động, với mục 3 thực hiện với sai số 10⁻³.
- Bằng phương pháp Seidel tìm nghiệm gần đúng sau 3 bước lặp.

Nguyễn Đức Thịnh 2 thinhnd@huce.edu.vn

53.
$$\begin{cases} x = -0.04x + 0.05y + 3.17 \\ y = -0.19x + 0.14y - 0.41 \end{cases}$$
 54.
$$\begin{cases} x = -0.04x + 0.05y + 3.17 \\ 0.14y + 0.14y - 0.14 \end{cases}$$

33.
$$\begin{cases} x = -0.04x + 0.05y + 3.17 \\ y = -0.19x + 0.14y - 0.41 \end{cases}$$
54.
$$\begin{cases} x = 0.28x - 0.05y - 1.7 \\ y = 0.36x - 0.26y + 3.9 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = -0.19x + 0.14y - 0.41 \\ x = 0.15x - 0.11y - 0.01z + 3.54 \\ y = -0.265x + 0.1y + 0.215z - 1.16 \\ z = 0.075x - 0.185y - 0.29z + 3.74 \end{cases}$$

56.
$$\begin{cases} x = -0.295x - 0.215y + 0.21z + 4.76 \\ y = 0.255x + 0.13y - 0.01z + 3.16 \\ z = 0.055x + 0.1y - 0.095z + 3.52 \end{cases}$$

57.
$$\begin{cases} x = 0.15x - 0.205y - 0.155z + 0.155t - 0.63 \\ y = -0.01x + 0.08y + 0.18t + 0.68 \\ z = 0.055x + 0.05z - 0.115t - 2.27 \\ t = -0.045x - 0.21y - 0.01z - 0.08t - 2.11 \end{cases}$$

58.
$$\begin{cases} 2x_1 + 0.7x_2 = -1.2 \\ 1.9x_1 - 3.1x_2 = 2.5 \end{cases}$$
 59.
$$\begin{cases} 2.5x_1 + 0.9x_2 = 3.4 \\ x_1 + 2.8x_2 = -0.6 \end{cases}$$

57.
$$\begin{cases} x = 0.15x - 0.205y - 0.155z + 0.155t - 0.63 \\ y = -0.01x + 0.08y + 0.18t + 0.68 \\ z = 0.055x + 0.05z - 0.115t - 2.27 \\ t = -0.045x - 0.21y - 0.01z - 0.08t - 2.11 \end{cases}$$
58.
$$\begin{cases} 2x_1 + 0.7x_2 = -1.2 \\ 1.9x_1 - 3.1x_2 = 2.5 \end{cases}$$
59.
$$\begin{cases} 2.5x_1 + 0.9x_2 = 3.4 \\ x_1 + 2.8x_2 = -0.6 \end{cases}$$
60.
$$\begin{cases} 6x_1 + x_2 - x_3 = 1 \\ 2x_1 - 7x_2 + x_3 = -2 \\ x_1 + x_2 + 5x_3 = 3 \end{cases}$$
61.
$$\begin{cases} 4.1x_1 + x_2 - x_3 = 0 \\ 2x_1 - 10x_2 + 3x_3 = -2 \\ 1.3x_1 - 3x_2 + 7x_3 = 1.5 \end{cases}$$

62.
$$\begin{cases} 7.2x_1 - x_2 + 1.2x_3 = 2\\ x_1 + 12x_2 - x_3 + 3.2x_4 = -1\\ -1.4x_1 - 2x_2 + 14x_3 + 2.1x_4 = 0\\ 2x_1 - x_2 + 3x_3 - 17x_4 = 3 \end{cases}$$

Tìm xấp xỉ của hàm số y = f(x) có giá trị cho trong bảng bởi không gian hàm có cơ sở cho trước và đánh giá sai số:

64.
$$\begin{array}{c|ccccc} x & -1 & 0 & 1 & 2 \\ \hline y & 7.5 & 2 & 4.5 & 14 \end{array}$$
, bởi đa thức bậc 2

Tìm xấp xỉ của hàm số y = f(x) bởi không gian hàm có cơ sở cho trước và đánh giá sai số:

67.
$$y = e^{\sin x}, x \in [-1, 1],$$
 bởi đa thức bậc nhất **69.**

69.
$$y = \sin x, x \in [0, 1], \{1, x, e^x\}$$

68.
$$y = e^x$$
, $x \in [0, 2]$, bởi đa thức bậc 2

70.
$$y = |1 - x|, x \in [0, 2], \{1, \cos x, \sin x\}$$

Nguyễn Đức Thinh 3 thinhnd@huce.edu.vn